

Нова практика на Европейския съд за правата на човека след изменението на българското законодателство

06.1_New Legal Practice of the European Court of Human Rights after the Amendments of the Bulgarian Legislation_March_14_KY_bg

След постановяването на многобройни осъдителни решения, включително и след двете пилотни решения от 10 май 2011 г. на Европейския съд по правата на човека в Страсбург, а именно – “Димитров и Хамънов срещу България” и “Фингър срещу България”, българските власти бяха поканени да въведат вътрешноправно средство за защита, което да дава възможност за получаване на обезщетения за вредите, причинени от прекомерно дълги съдебни производства.

В резултат на това бяха изменени Законът за съдебната власт и Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. По този начин в българското законодателство беше създадена възможност на гражданите и юридическите лица да търсят защита по вътрешноправен ред за нарушаването на две основни права, защитени от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи – правото на свобода и сигурност (чл. 5 от Конвенцията) и правото на справедлив съдебен процес (чл. 6 от Конвенцията).

След влизането в сила на 1 октомври 2012 г. на измененията в Закона за съдебната власт и на 15 декември 2012 г. на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Европейският съд за правата на човека прие, че въведените производства за получаване на обезщетение в Република България представляват ефективни вътрешноправни средства за защита по отношение на оплаквания по чл. 6, § 1 от Конвенцията за продължителност на съдебното производство. Съдът прие, че тези производства трябва да бъдат изчерпани дори от жалбоподатели, подали жалбите си в Страсбург, преди тяхното въвеждане. Това становище е отразено в решенията по допустимост по делата „Балъкчиев и други срещу България” (№ 65187/10, 18 юни 2013 г.) и „Вълчева и Абрашев срещу България” (№ 6194/11 и 34887/11, 18 юни 2013 г.).

След изменението на закона, лицата, които вече са подали жалби до Европейския съд по правата на човека с оплакване от продължителността на производството, би следвало да потърсят обезщетение по вътрешноправен ред, като предприемат съответните действия и пред Съда в Страсбург. Лицата, които възнамеряват да

Нова практика на Европейския съд за правата на човека след изменението на българското законодателство

подадат жалби с такова оплакване, трябва да потърсят обезщетение по предвидения в изменените закони ред. Това се отнася само за оплакването относно продължителността на производството. При нарушени други права, защитени от Конвенцията, следва да се следи за спазването на шестмесечния срок за подаване на жалбата.

В противен случай жалбата може да бъде обявена за недопустима.